

HISTORIE A SOUČASNOST STÁTNÍ LESNICKÉ POLITIKY ČR

Ing. František Morávek

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

Stav lesnické politiky před revolucí 1989

- Státní lesnická politika neexistovala
- Existence resortních výhledů ze statistik a SLHP (zejména těžebních možností)

Nezbytnost vypracování SLP po revoluci

- Stav v lesích, výše těžeb, množství nezpracované nahodilé těžby, dotace do pěstební činnosti
- Rozdělené kompetence ve státní správě LH
- Restituce lesů
- Transformace státních lesů
- Tlak na privatizaci lesů
- Podklad pro tvorbu nového lesního zákona

Zásady státní lesnické politiky hospodář. řízení lesů v ČR

- Nechut' vlády ČR přijímat jakékoliv státní politiky
- Předložení 14 zásad s jejich odůvodněním – 10.6.1993
- Projednání ve vládě 25.8.1993
- Zadání vlády – zpracovat Základní principy státní lesnické politiky

Základní principy státní lesnické politiky

- První oborová státní politika přijímaná na úrovni vlády
- Základní principy vymezeny v 6 částech:
  - Analýza LH a stavu lesů v ČR
  - Restituční a privatizační proces
  - Stav státní správy LH
  - Uplatnění veřejného zájmu v lesích
  - Cíle lesnické politiky
  - Opatření k dosažení cílů
- Vláda vzala materiál na vědomí 23.3.1994 a Usnesením Vlády ČR č. 249 z 11.5.1994 schválila Zásady státní lesnické politiky

Zásady státní lesnické politiky

- Požadavek Vlády ČR na shrnující materiál, který schválí
- Přijaté Zásady jsou důležité zejména pro:
  - Zrovnoprávnění funkce produkční s veřejně prospěšnými funkcemi
  - Stabilizaci lesních ekosystémů
  - Snížení imisního zatížení lesů a ozdravení imisně poškozených oblastí
  - Dokončení obnovy vlastnických práv k lesům
  - Ustavení jednoho ústředního orgánu SSL – Ministerstva zemědělství
  - Definování veřejného zájmu v lesích a role státu při jeho zabezpečování, včetně definování maximálního možného omezení vlastníků
  - Definování privatizace lesů jako posttransformační proces

Příprava zákona o lesích

- Nezbytnost nové právní úpravy po přijetí Zásad státní lesnické politiky a provedených restitucích
- Obtížný proces tvorby zákona o lesích
- Srovnání rozdílů v Zákoně o lesích oproti předchozím právním normám
- Přehnané obavy o chování nových vlastníků vedly k jednomu z nejtvrděších zákonů o lesích v Evropě

Současná aktualizace Zásad státní lesnické politiky

- Důvody pro aktualizaci Zásad SLP:
  - Potřebnost zohlednění některých nových aspektů vývoje v LH
  - Zohlednění přijaté rezortní politiky Koncepce lesnické politiky na období před vstupem ČR do EU
  - Zohlednění existence schváleného NLP I
  - Zapracování konsensuálních výstupů z NLP II
  - Zvýšení konkurenceschopnosti LH

Nedostatky vládou přijatých Zásad státní lesnické politiky

- Nevyváženost dokumentu z důvodů preference politiky rezortu MŽP před politikou hospodářského rezortu MZe tím, že nejsou zpracovány odpovídající výstupy z NLP II.
- Neliberální pojetí zabezpečování veřejného zájmu v lesích
- Nevytváření podmínek (motivační, daňové) pro zvýšení konkurenceschopnosti LH uvedené přitom jako jeden z Dlouhodobých cílů
- Nevytváření podmínek pro srovnatelnost dotačních podpor v zemědělství a lesnictví (přímá platba na 1 ha)

Nešťastná formulace Obecných východisek

- Nešťastné formulace zejména:
  - Prioritou je ponechávání lesů samovolnému vývoji
  - členění práv a povinností dle vlastnictví nemá ve světě precedens
  - konstatování „zachovat“ rovnováhu mezi zájmy vlastníka lesa a zájmy veřejnými neodpovídá situaci, když tato rovnováha dosud nebyla nastolena
  - Obecná východiska jsou v rozporu s dále uváděnými a vcelku dobře formulovanými Dlouhodobými cíli

Uplatňování veřejné moci

- Překvapivě neliberální přístup po 20 letech od revoluce
- Zatímco Zásady SLP z r. 1994 jako prostředky k zabezpečení veřejného zájmu uvádí zejména ekonomické prostředky na smluvní bázi, které dělí na motivační a kompenzační, tak nové Zásady SLP chtějí pravidla pro uplatňování veřejné moci při zajišťování veřejného zájmu stanovit zákony.
- Problematický je i „přiměřený zásah do práv vlastníků“
- Dále k uspokojování veřejného zájmu musí zejména sloužit nejen lesy státní, ale i lesy obecní, protože právě ony velmi často slouží jejich vlastním občanům

Dlouhodobé cíle SLP

- Vcelku dobře formulované dlouhodobé cíle nejsou dostatečné
- Zejména opomíjejí:
  - Nezbytnost řešit vysoký tlak zvěře na lesní ekosystémy, který neumožňuje přirozenou obnovu MZD (nesplněno z minulosti)
  - Motivační a daňové úlevy pro vlastníky k zabezpečení veřejného zájmu
  - Potřebnost úpravy zákona o zadávání veřejných zakázek pro použití v LH

Nedostatky Opatření k dosažení dlouhodobých cílů

Opatření k dosažení dlouhodobých cílů naprosto neřeší 5. dlouhodobý cíl (školení, výzkum) a dále neřeší:

- při zachování volné přístupnosti lesů není nikde zdůrazněna potřeba současně razantně omezit možnosti zneužívání této přístupnosti
- osvobození lesních pozemků od daně z nemovitostí
- nezpracování jednoho ze závěrů NLP II – zavedení souhrnné přímé platby na 1 ha lesa jejím vlastníkům za poskytování služeb obyvatelstvu při dobré péči o les (KA 1)
- nezpracování dalšího závěru NLP II - možnosti zpoplatnění tržních odběrů vody z lesních zdrojů (KA 3)

Opatření SLP ke Zvyšování konkurenceschopnosti LH

- Kromě bodu prvního – snížení legislativních omezení, jsou další navrhovaná opatření pouze technickými řešeními některých problémů, jejichž realizace vůbec neřeší problém konkurenceschopnosti LH

Děkuji Vám za pozornost
a přeji úspěšné studium